

MYRA'NIN LİMANI ANDRIAKE'DEN BİR GRUP ROMA DÖNEMİ
TAVASI
*A GROUP OF PANS DATED TO THE ROMAN PERIOD IN ANDRIAKE,
THE PORT OF MYRA*

Cüneyt ÖZ

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü
Assist. Prof. Dr., Dicle University, Faculty of Letters, Department of Archaeology
cuneyt.oz@outlook.com
ORCID ID: 0000-0003-4229-1398

OANNES

Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi – International Journal of Ancient History
4/1, Mart – March 2022 Samsun
E-ISSN: 2667-7059 (Online)
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/oannes>

Makale Türü-Article Type : **Araştırma Makalesi - Research Article**
Geliş Tarihi-Received Date : **04.09.2021**
Kabul Tarihi-Accepted Date : **13.01.2022**
Sayfa-Pages : **49 – 75**

 : <https://doi.org/10.33469/oannes.1019036>

This article was checked by Viper or

Atıf – Citation: ÖZ, C., “Myra'nın Limanı Andriake'den Bir Grup Roma Dönemi Tavası”, *OANNES*
– *Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4/1, Mart 2022, ss. 49 – 75.

OANNES

Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi

International Journal of Ancient History

4/1, Mart – March 2022

49 – 75

Araştırma Makalesi / Research Article

MYRA'NIN LİMANI ANDRIAKE'DEN BİR GRUP ROMA DÖNEMİ TAVASI

A GROUP OF PANS DATED TO THE ROMAN PERIOD IN ANDRIAKE, THE PORT OF MYRA

Dr. Öğr. Üyesi Cüneyt ÖZ

Öz

Andriake, Likya Bölgesi kentlerinden Myra'nın Akdeniz'e açılan önemli liman yerleşimidir. Limanda 2009 ve 2012 yıllarında Sinagog ve Şarap İşlikleri'nde yapılan kazılarda ele geçen bir grup Roma Dönemi tavası bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Antik Çağ mutfaklarının vazgeçilmez parçası olan tavalar, *τάγηνον* (*tagenon*), *σεισων*, *sartago*, *sartagoris*, *sartagines*, *frixorium*, *frixorii*, *patina-patinae*, *patella-patellae*, *fretelae*, *bridum* gibi birçok farklı isimle anılmıştır. Yemek pişirme, kızartma, yağ kızdırma ve sos yapımı için tercih edilen tavalar kendine özgü forma kavuştuğu Klasik Dönem'den itibaren yoğun bir şekilde kullanılmışlardır. Andriake'de ele geçen otuz adet tava parçası iki farklı tipte (*Tip 1*, *Tip 2*) incelenmiştir. MS 1-3. yüzyıla tarihlenen *Tip 1* tavaları Phokaia'dan ithal edilmiştir. Oldukça yaygın kullanılan bu tip tavaları birçok antik kentte görmek mümkündür. MS 1. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl ortalarına tarihlenen *Tip 2* tavalalarının üretim yeri belirsizdir. Ancak bu tipin her kentte yerel ihtiyacı karşılamak için üretilmiş olabileceği düşünülmektedir. Andriake'de Phokaia üretimi tavalaların ele geçmesi, MS 1-3. yüzyıllar arasında ana kent Myra'nın limanı aracılığıyla Batı Anadolu Bölgesi'ndeki üretim merkezlerinden seramik ithal ettiğini

Abstract

Andriake is an important port settlement of Myra, one of the cities of the Lycian Region, opening to the Mediterranean. The subject of this study is a group of Roman Period pans unearthed during the excavations in the port, in the Synagogue and Wine Workshops in 2009 and 2012. Pans, an indispensable part of ancient kitchens, are named with various names such as *τάγηνον* (*tagenon*), *σεισων*, *sartago*, *sartagoris*, *sartagines*, *frixorium*, *frixorii*, *patina-patinae*, *patella-patellae*, *fretelae*, *bridum*. The pans, which are preferred for cooking, frying, frying oil, and making sauces, have been used extensively since the Classical Period, when they gained their unique form. Thirty pan fragments recovered from Andriake were examined in two different types (*Type 1 and Type 2*). *Type 1* pans dated back to the 1-3rd centuries AD were imported from Phokaia. It is possible to see these types of pans, which were widely used, in many ancient cities. The production place of *Type 2* pans, which are dated back to the end of the 1st century AD and the middle of the 3rd century AD, is uncertain. However, it is thought that this type may have been produced in every city to meet local needs. The discovery of Phokaian pans in

göstermektedir.

Andriake, shows that it imported ceramics from the production centers in the Western Anatolia Region through the port of the main city, Myra, between the 1-3rd centuries AD.

Anahtar Kelimeler: Andriake Limanı, Roma Dönemi, Pişirme Kapları, Tava, Kızartma Tavası.

Keywords: Andriake Port, Roman Period, Cooking Wares, Pan, Frying Pan.

Extended Abstract

Andriake, which is an important port settlement of Myra opening to the Mediterranean in the Lycian Region, is located in Çayağzı, where Kokarçay (Andriakos) empties into the sea, which is located in the Demre District of Antalya Province today. The earliest traces of the Classical Period can be found in the settlement pattern of the port, which has the same history as the historical process of the main city Myra. In the Andriake port, which is thought to have functioned in this period, intense commercial activities were carried out during the Hellenistic, Roman and Byzantine Periods. The finds unearthed during the excavations that have continued since 2009 show that the port was active until the end of the 7th century AD. It is thought that the port was abandoned at the beginning of the 8th century AD, although there are few findings from the 11-13th centuries AD.

Andriake port is one of the important stopover centers for merchants on the Mediterranean coast, providing an intra-regional connection with the ports of Antiphellos and Patara in the west and Phoinikos in the east. It has strengthened this importance thanks to its commercial relations with important port cities such as Ephesos, Antiphellos, Knidos, Halicarnassus, Kaunos, Telmessos, Aperlai, Teimiussa, Olympos, Patara, Phaselis and Attaleia in the Mediterranean and Western Anatolia. Apart from these cities, looking at the local ceramic forms produced in Myra are exported, it is seen that Andriake had commercial relations with the coastal settlements in Troy, Cyprus (Paphos), Cilicia Region (Tarsus), Libya (Berenice), Levant Region (Lebanon-Israel-Syria) and the Greek Islands (Crete, Antikythera). It is thought that the port had a very large commercial hinterland, especially in the Roman and Early Byzantine Periods.

Many excavations in buildings have been completed during the excavations carried out in the port, and work is still ongoing in some buildings. A group of Roman pans found in the Synagogue and Wine Workshops, whose excavations have been completed, constitute the subject of this article. The Synagogue, located in the east of the Wine Workshops and in the northwest corner of the Granarium, is dated to the 5-6th century AD. (Fig. 2). Many ceramic filling materials belonging to different periods (3rd century BC – 7th century AD) and form were found on the ground of the building. Located to the north of the Granarium and to the west of the Synagogue, the Wine Workshops are located in the very center of the southern settlement of Andriake (Fig. 2). While the date of its first construction is unknown, a date of

the 4th century AD is suggested for the secondary use phase. In the excavations made in the workshops, very dense ceramic finds with different forms and functions belonging to the 1-12 centuries AD were encountered; after the space was used as a workshop, it was converted into a ceramic garbage dump (*bothros*).

Pans, which were indispensable parts of ancient kitchens were named with various names such as *τάγηνον* (*tagenon*), *σεισων*, *sartago*, *sartagoris*, *sartagines*, *frixorium*, *frixorii*, *patina-patinae*, *patella-patellae*, *fretelae*, *bridum*. The pans, which are preferred for cooking, frying, frying oil and making sauces, have been used extensively since the Classical Period, when they gained their unique form. The conical bodies of the pans, the walls of which became thicker in the Early Roman Period, are slightly deeper than the early examples. The convex body of the early examples of the mid-1st century AD was curved to a steeper/flatter profile after the early 2nd century. In the 3rd century AD, their steep concave bodies were thicker-walled, and their mouth profiles had round lines. While the handles of the pan, which connect with the body with its rim and edge, rise upwards and narrow, they are profiled with double and triple spirals. Spiral-shaped handles, which are frequently used in Roman Period pans, were kept short in some samples and left empty. It is thought that the hot pan was taken from the stove more easily by inserting a wooden bar into this space.

Thirty pan pieces with different form characteristics recovered from the Synagogue and Wine Workshops in Andriake were examined in two different types (*Type 1*, *Type 2*) according to their rim profiles (Fig. 3-6). There are seventeen examples of Type 1 pans. This type has a rounded-convex rim, a convex or upright body, a hollow short stem animated by spirals, and a flat base (Fig. 3-4). Its red, brown, yellowish red, pink and reddish brown clays are tempered with grit, lime, quartz, silver mica, and gold mica. A Brown line is seen on a single sample of Type 1 pans; the others are without lining. Type 1 pans, similar examples of which are found in Iasos, Metropolis, Eastern Adriatic, Castelporziano/Italy, Berenice, Phokaia, Didyma, Argos, Demetrias, Knossos, Garrison's Camp/Nea Paphos, Patara, Nea Paphos, Troy, Buthrotum/Butrint, Ephesos, Priene, Greece, Kyme, Tarsus, Dor, Beirut, Rhodiapolis, Athenian Agora, Sardis and Xanthos, are dated 1-3rd centuries AD. It is thought that the production place of Andriake Type 1 pans is Phokaia. There are thirteen examples of Type 2 pans. This type has a flat or slightly concave protruding rim, a convex body, and a flat base (Fig. 5-6). Clays with red, yellowish red and reddish brown tones are tempered with lime, grit, silver mica, black and red fine sand particles, chamotte (grog), gold mica and quartz. Some of the Type 2 pans have red and reddish brown linings. Others are made without lining. Type 2 pans, similar examples of which are found in Ephesos, Phokaia, Demetrias, Argos, Knossos, Patara, Menderes Magnesia, Greece, Didyma and Limyra, are dated to the end of the 1st century AD and the middle of the 3rd century AD. The origin of Type 2 pans is uncertain; however, it is thought that this type may have been produced in every city to meet local needs.

The discovery of Phokaian pans in Andriake, shows that it imported ceramics from the production centers in the Western Anatolia Region through the port of the main city, Myra, between the 1st-3rd centuries AD.

Giriş

Orta Likya Bölgesi'ndeki Myra'nın liman yerleşimi olan Andriake¹, günümüzde Antalya İli, Demre İlçesi'ndeki Kokarçay'ın (Andriakos) denize döküldüğü Çayağzı mevkiinde kurulmuştur (Fig. 1). Bağlı bulunduğu ana kent Myra'nın tarihiyle² paralel bir geçmişe sahip olduğu düşünülen Andriake'de, en erken buluntular Hellenistik Dönem'e aittir³. Ancak limanın yerleşim dokusunda Klasik Dönem izlerini de görmek mümkündür⁴. Klasik Dönem'de liman olarak işlev kazanan Andriake'nin Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerinde de bu işlevini devam ettirdiği görülmektedir⁵. 2009 yılından bugüne limanda yapılan kazılarda MS 11-13. yüzyıla tarihlenen az sayıda buluntunun⁶ ele geçmesine rağmen, limanın MS 7. yüzyıl sonlarında hareketli temposunu kaybederek kısmen terkedildiği öngörülmektedir⁷.

Andriake limanı, batıda Antiphellos ve Patara, doğuda ise Phoinikos limanlarıyla birlikte bölge içi bağlantıyı sağlayan, tüccarların önemli bir uğrak noktası olmuştur. Bu önemini Ephesos, Halikarnassos, Knidos, Kaunos, Telmessos, Patara, Antiphellos, Aperlai, Teimiussa, Olympos, Phaselis ve Attaleia gibi Akdeniz ve Batı Anadolu'da bulunan önemli liman kentleriyle kurduğu ticari ilişkiyle iyice pekiştirmiştir⁸. Bu kentler dışında, Myra'da üretilen yerel formların dağılım alanları, Andriake limanının Ege kıyıları (Troya), Kıbrıs (Paphos), Kilikya Bölgesi (Tarsus), Libya (Berenike), Levant Bölgesi (Lübnan-İsrail-Suriye) ve Ege adalarındaki (Antikythera, Girit) kıyı yerleşimleriyle de ticari ilişkisinin olduğunu göstermektedir⁹. Roma ve Erken Bizans Dönemi'nde limanın oldukça geniş bir ticari hinterlanda sahip olduğu bilinmektedir¹⁰.

¹ Andriake, antik kaynaklarda yerleşim yeri dışında *emporion* (ticaret merkezi) olarak tanımlanmaktadır (Aygün, 2018: 5).

² Myra'nın tarihsel süreci için bkz. Çevik, 2010a: 57 vd.; Çevik – Bulut, 2010: 25-37; Alkan, 2013; Çevik, 2016: 224 vd.

³ Sikkeler için bkz. Bulut – Şengül, 2014; seramikler için bkz. Özdilek, 2015: 89 vd.

⁴ Aygün, 2018: 131 vd.

⁵ Limanla ilgili detaylı bilgi için bkz. Foss, 1994: 23-37; Takmer, 2006; Marksteiner, 2006-2007; Yener-Marksteiner, 2009; Çevik, 2010a-b; Çevik – Bulut, 2010; Çevik – Eshel, 2010; Çevik – Çömezoglu, vd., 2010a-b; Duggan – Aygün, 2010; Çevik – Bulut, 2011; Çevik – Bulut vd., 2011; Çevik – Bulut vd., 2012; Çevik – Bulut vd., 2013; Alkan, 2013; Yener-Marksteiner, 2013; Akyürek, 2014; Bulut – Şengül, 2014; Çevik – Bulut, 2014; Çevik – Bulut vd., 2014; Özdilek, 2015; Öztürk – Çekilmez, 2016: 27-46; Çevik – Bulut vd., 2017; Özdilek, 2017; Aygün, 2018; Çevik – Bulut vd., 2018a-b; Özdilek, 2018a-b; Çevik – Bulut vd., 2019; Öz, 2020, Öz, 2021a-c.

⁶ Bulut – Şengül, 2014: 88.

⁷ Çevik – Bulut, 2010: 39; Duggan – Aygün, 2010: 161; Bulut – Şengül, 2014: 88; Çevik – Bulut vd., 2014: 225. Andriake'nin terkedilmesiyle birlikte, 21. yüzyıla kadar Myra'nın limanı olarak Stamirra-Taşdibi kullanılmıştır (Duggan – Aygün, 2010: 168).

⁸ Özdilek, 2015: 90.

⁹ Yerel üretim çanak/leğenlerin dağılım alanları ile ilgili bkz. Öz, 2021a.

¹⁰ Myra ve Andriake'de ele geçen ithal seramikler için bkz. Özdilek, 2018a-b; Öz, 2020, Öz, 2021c.

Limanda yer alan birçok yapının kazısı bitirilmiştir; ancak kimi alanlarda çalışmalar halen devam etmektedir. Kazısı yapılan Sinagog ve Şarap İşlikleri'nde ele geçen bir grup Roma Dönemi tavası bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır (Fig. 2). Şarap İşlikleri'nin doğusunda, Granarium'un ise kuzeybatı köşesinde bulunan Sinagog, MS 5-6. yüzyıla tarihlendirilmektedir¹¹. Yapının zemininde gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ele geçen farklı dönem (MÖ 3. – MS 7. yüzyıl) ve forma ait çok sayıda seramiğin¹² dolgu malzemesi olarak kullanıldığı görülmüştür. Granarium'un kuzeyinde, Sinagog'un ise batısında yer alana Şarap İşlikleri, Andriake güney yerleşiminin tam merkezindedir. 2012 yılında kazısına başlanan işliklerin ilk yapıldığı tarih bilinmezken, ikincil kullanım evresi için MS 4. yüzyıl önerilmektedir¹³. Şarap İşlikleri'nde yapılan kazılarda geniş bir tarih aralığına (MS 1-12. yüzyıl) ait oldukça yoğun seramik buluntuyla karşılaşmış; mekân işlik olarak kullanıldıktan sonra seramik çöplüğüne (*bothros*) dönüştürülmüştür¹⁴.

Roma Dönemi Tavaları (Genel Bilgiler)

Antik Çağ mutfağının vazgeçilmez araç gereçlerinden olan tavalar, Grekçe “*τάγηνον (tagenon)*”¹⁵, Latince “*sartago, sartagoris*”¹⁶ olarak isimlendirilmiştir¹⁷. Apicius, “*sartago-sartagines*” kelimesini kızartma tavalarını tanımlarken kullanmıştır¹⁸. Ancak bu kelimenin tavadan ziyade yemek pişirmede kullanılan güveç benzeri kapları tanımladığı ifade edilmektedir¹⁹. Hellenistik Dönemde tavaların kavurma amaçlı kullanılan daha yaygın tiplerine “*σεισων*” isminin verildiği düşünülür²⁰. Erken Roma Döneminde tavaları tanımlamak için ise Latince “*frixorium, frixoriū*” kelimesi tercih edilmiştir²¹. Sayılan isimler dışında, “*patina-patinae (derin kızartma-kaynatma tavası), patella-patellae (küçük tava), fretelae*”, ile filolojik metinlerde geçen “*bridum*” kelimeleri de tavaları tanımlamaktadır²².

Erken Roma Dönemi'nde cidarları kalınlaşan tavaların konik gövdeleri Hellenistik Dönem'e ait örneklerle göre biraz derinleşmiştir²³. Ağız üzeri ve/veya kenarı ile gövdeyle birleşen tava sapları yukarı doğru yükselerek daralırken, ikili ve üçlü spiraller ile profillendirilmişlerdir²⁴. Roma Dönemi tavalarında sıklıkla kullanılan spiral formlu sapların kimi örneklerde kısa

¹¹ Çevik – Çömezoğlu vd., 2010a: 349.

¹² Özdilek, 2015; Özdilek, 2016; Özdilek, 2017; Özdilek, 2018a-b; Öz, 2020; Öz, 2021a-c.

¹³ Çevik – Bulut vd., 2013: 93-94; Aygün, 2018: 202-203.

¹⁴ Çevik – Bulut vd., 2013: 93.

¹⁵ Bats, 1988: 50 vd.; Sparkes, 1962: 129; Korkut, 2007a: 432.

¹⁶ Harcum, 1921: 44; Lüdorf, 2006: 41; Akderin, 2012: 846; Fırat, 2014: 23.

¹⁷ Harcum, Isidorus'a dayandırdığı bir bilgiye göre, tavanın isminin yağ kızdırıldığında çıkarttığı sestene aldığını ifade etmektedir (Harcum, 1921: 44).

¹⁸ Harcum, 1921: 44.

¹⁹ Hilgers, 1969: 269, Nr. 317; Korkut, 2007a: 432; Korkut – Ercan, 2008: 98. Bazı araştırmacılar tavaları pişirme tabakları (*baking dish*) olarak tanımlamıştır (Wiech, 2017: 456-457, Nr. 14).

²⁰ Rotroff, 2006: 186.

²¹ Hilgers, 1969: 185, Nr. 166; Korkut, 2007a: 432; Korkut – Ercan, 2008: 98.

²² Matthews, 1969: 32 vd.; Korkut, 2007a: 432, dn. 3; Öz, 2021b: 159, dn. 8. Ayrıca bkz. Berlin – Slane, 1997: 104.

²³ Korkut, 2007a: 432.

²⁴ Fırat, 2014: 23.

tutularak içleri boş bırakılmıştır²⁵. Bu boşluğun içine ahşap bir çubuk takılarak kızgın/sıcak tavanın ocaktan rahatça alındığı düşünülmektedir²⁶. MS 1. yüzyılın ortalarına ait erken örneklerin dışbükey gövdesi, 2. yüzyılın başlarından sonra daha dik/düz bir profile eğrilmiştir²⁷. MS 3. yüzyılda dik içbükey gövdeleri daha kalın cidarlı olup, ağız profilleri ise yuvarlak hatlara sahiptir²⁸. Bizans Döneminde de tavaların form olarak çok fazla değişikliğe uğramadığı görülmektedir²⁹.

Tavalar, daha çok yemek pişirme ve kızartma amaçlı kullanılmıştır³⁰. Bunlar dışında yağ kızdırmak ve sos (balık sosu gibi) yapmak içinde kullanıldıkları düşünülmektedir³¹. Diğerlerine göre daha derin gövdeye sahip tavaların yemek ısıtılmasında kullanılmış olabileceği de unutulmamalıdır.

Andriake Roma Dönemi Tavaları

Andriake limanında, Roma Dönemi tavalardan çok sayıda ele geçmiştir³². Ancak burada farklı form özelliklerine sahip örneklerden toplam otuz adet tava parçası incelenmiştir (Fig. 3-6). Ağız profillerine göre ayrılan tavalar iki farklı tipte değerlendirilmiştir³³.

Tip 1 (Phokaia/Foça Tip A-B-C, Lüdorf Tip PI/1-3, Wintermeyer Tip P 2, Abadie-Reynal Form 6, Korkut IA-B, Özdemir Tip TA I)

Andriake'deki Şarap İşliği ve Sinagog'ta yapılan kazılarda ortaya çıkarılan on yedi adet tava Tip 1 olarak incelenmiştir (Kat. No: 1-17, Fig. 3-4). Bu tip, yuvarlatılmış dışbükey bir ağıza, bazı örneklerde dışbükey (Fig. 3: 1, 3, 6, 4: 3) bazılarında dik sığ bir gövdeye (Fig. 3: 2, 4-5, 7, 4: 1-2, 4-5), üzeri spirallerle profillendirilmiş içi boş kısa sap ve düz bir kaideye sahiptir. Bazı örneklerin ağız profilleri hafif dışa sarkıktır (Fig. 4: 2-4). Tip 1 tavalarının ağız üzeri ile gövdeye tutturulan sapları, 12 kat. nolu örnek dışında, genelde sadece sap olarak tavadan ayrı ele geçmiştir (Fig. 4: 6-10). Ancak 4-7 kat. nolu tavaların saplarının çok az bölümü mevcut konumunda korunmuş olarak bulunmuştur (Fig. 3: 4-7). 12 kat. nolu örneğin sapı (Fig. 4: 5) diğer ele geçen saplara (Fig. 4: 6-10) göre daha uzundur. Sapların içleri dipten dışa doğru genişleyen bir hat

²⁵ İçi boş kısa saplı örnekler için bkz. Jones, 1950: Pl. 163: A; Özbütev, 1994: Lev. 24: 100; Guz-Zilberstein, 1995: 415, Fig. 6.58: 7; Korkut, 2007a: 445, Res. 1/I.A: 5; Korkut, 2007b: 212, Nr. 35; Pellegrino, 2007: 170, Fig. 15: 5; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Fırıncı, 2010: Lev. 30: 127; Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 3-4; Fırat, 2011: Lev. 55: 203; Fırat, 2014: 36, Lev. 4; Waldner, 2017: Taf. 322: K 209. Roma Döneminde içi dolu uzun saplı tavalarda kullanılmıştır. Örnekler için ayrıca bkz. Riley, 1979: 266, Fig. 105: 528-529; Korkut, 2007a: 438-439, 448, Res. 4: 11-12; Özdemir, 2009: 58, 155, Lev. 23: 230; Öz, 2020: 386, Lev. 37: 1-6.

²⁶ Korkut, 2007a: 433; Fırat, 2014: 22.

²⁷ Özyiğit, 1991: 138, 145, Çiz. 9.

²⁸ Özbütev, 1994: 28 vd.

²⁹ Bazı örneklerde kulp/tutamak, ağız profili ile gövde derinliklerinde küçük değişiklikler vardır. Bkz. Williams, 1989: 71, Fig. 38: 416; Alliata, 1990: 249-250, 253-255, Fig. 1, 4: 17-19, 60-65; Fırat, 1999: Lev. 155-156: 698-700; Hudson, 2008: 341-342, Fig. 21: 4.17.

³⁰ Berlin – Slane, 1997: 104, dn. 225

³¹ Harcum, 1921: 44, 47;

³² Ele geçen tavaların bir bölümü Geç Roma/Erken Bizans Dönemine ait olduğu için bu çalışma kapsamına dâhil edilmemiştir. Limanda bulunan Geç Roma/Erken Bizans tavaları için ayrıca bkz. Öz, 2020: 105 vd.

³³ Eserlerin çalışma iznini verdiği için Myra-Andriake kazı başkanı kıymetli hocam Prof. Dr. Nevzat Çevik'e teşekkürlerimi sunarım.

şeklinde boş bırakılmıştır. Yukarıda da bahsi geçtiği üzere, bu sapların içine takılan ucu sivri ahşap çubuk sayesinde kızgın tava ocaktan daha rahat alınmaktadır. 1-6 kat. nolu örneklerin içe bakan ağız kenarlarında keskin bir çıkıntı yer alır (Fig. 3: 1-6). Bu çıkıntı, tava kapağının rahat oturması ve kaymaması için yapılmış olmalıdır. Diğer örneklerde yer almaması, onların kapaksız kullanıldığını düşündürmektedir (Fig. 3: 7, 4: 1-5). Tip 1 tavalarının kaideleri düzdür. Bazı örneklerde gövdeden kaideye geçişte yiv bulunmaktadır (Fig. 3: 5, 4: 4). Andriake Tip 1 tavaların ağız çapları 12.9-30.6 cm arasında değişmektedir. Kil renkleri kırmızı, kahverengi, sarımsı kırmızı, pembe ve kırmızımsı kahverengi tonlarındadır. 5 kat. nolu tavanın kahverengi astarı varken diğerlerinde astar yoktur. Sık ve seyrek dokulu, gözeneksiz ve az gözenekli gibi yapısal özelliğe sahip killerde çok yoğun miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, yoğun miktarda büyük, orta, küçük ve çok küçük boyutta taşçık ve kireç, az miktarda orta ve küçük boyutta kireç, taşçık, kuvars ve gümüş mika ile çok az miktarda büyük, orta ve küçük boyutta kireç, kuvars, gümüş mika, taşçık ve altın mika katkısı bulunmaktadır³⁴.

Tip 1 tavalarının yakın benzerlerine Doğu Adriyatik³⁵, İasos³⁶, Metropolis³⁷, Castelporziano/İtalya³⁸, Berenike³⁹, Didyma⁴⁰, Phokaia⁴¹, Argos⁴², Demetrias⁴³, Knossos⁴⁴, Patara⁴⁵, Nea Paphos⁴⁶, Troya⁴⁷, Buthrotum/Butrint⁴⁸, Ephesos⁴⁹, Yunanistan⁵⁰, Priene⁵¹, Kyme⁵², Tarsus⁵³, Dor⁵⁴, Beyrut⁵⁵, Rhodiapolis⁵⁶, Atina Agorası⁵⁷, Xanthos⁵⁸ ve Sardis'te⁵⁹ rastlanmaktadır⁶⁰. Benzer örnekler genel olarak MS 1-3. yüzyıl arasına

³⁴ Tavaların killerde yer alan katkı maddelerinin boyut ve miktarlarının belirlenmesinde Myra ve Andriake Geç Roma seramikleri için oluşturulan boyut ve miktar tablosundan yararlanılmıştır. Bkz. Öz, 2020: 3, Tablo 1-2.

³⁵ Istenič – Schneider, 2000: 345, Fig. 5: 4.

³⁶ Gasperetti, 2003: Pl. XCVII: 56.

³⁷ Güngör, 2005: Lev. 69: 373.

³⁸ Hayes, 2009: 11, 25, 30, Fig. 6, 19, 22: 17, 123, 140, 181.

³⁹ Riley, 1979: Fig. 101: 474.

⁴⁰ Wintermeyer, 1984: 258, Abb. 9: 7; Wintermeyer, 2004: Abb. 702.

⁴¹ Özbütev, 1994: Lev. 18, 19, 22, 24: 72, 79, 92, 100, 107; Fırat, 2011: Lev. 55: 203; Fırat, 2014: 35, 36, Lev. 1, 2: 2, 6, 1, 4; Waldner, 2017: Taf. 322: K 209.

⁴² Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2.

⁴³ Eiwanger, 1981: Taf. 55: III.427.

⁴⁴ Hayes, 1983: 127, 139, Fig. 9, 18: 99, 228; Hayes, 2000: 292, Fig. 18: 4.

⁴⁵ Korkut, 2007a: 445, Res. 1/I.A: 3, 5, IB: 2; Korkut, 2007b: 212, Nr. 35; Özdemir, 2009: Lev. 21, 22: 210, 212; Şen, 2017: Pl. 79: 673.

⁴⁶ Wiech, 2017: 457, Nr. 14. Nea Paphos Garrison's Camp için bkz. Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 3-4.

⁴⁷ Tekkök-Biçken, 1996: 276, Fig. 90: F43.

⁴⁸ Reynolds – Hernandez vd., 2008: 78, Fig. 7: 18.

⁴⁹ Meriç, 2002: Taf. 55, K657.

⁵⁰ Malamidou, 2005: 207, Fig. 93: 1405, 1408.

⁵¹ Amicone – Fenn vd., 2014: 20, Fig. 3: 3.

⁵² Di Giovanni, 2007: 156, Tav. 6: 31.

⁵³ Jones, 1950: Pl. 163: A.

⁵⁴ Guz-Zilberstein, 1995: 415, Fig. 6.58: 7.

⁵⁵ Pellegrino, 2007: 170, Fig. 15: 5.

⁵⁶ Fırıncı, 2010: Lev. 30: 127.

⁵⁷ Robinson, 1959: Pl. 7, 72, G113-115.

⁵⁸ des Courtils – Laroche, 2004: 332, Fig. 26: 3.

⁵⁹ Crawford, 1990: Fig. 58.

⁶⁰ Ayrıca bkz. Lüdorf, 2006: Taf. 1-2: P3, 14, 21-23.

tariflenmiştir. Yapılan analogi neticesinde Andriake Tip 1 tavaları içinde aynı yüzyıllar önerilebilir.

Tip 1 tavalalarının üretim merkezinin Phokaia/Foça olduğu bilinmektedir⁶¹. Andriake Tip 1 tavaları ile Phokaia'daki aynı tip tavalalarının kil özellikleri⁶² birbirine oldukça benzerdir. Dolayısıyla Tip 1 tavalalarının üretim yerinin Phokaia olduğu düşünülmektedir. Bu sonuç, Myra'nın özellikle Erken ve Orta Roma Dönemi'nde (MS 1-3. yüzyıl) Batı Anadolu'daki diğer seramik üretim merkezleriyle de ticari ilişki içerisinde olduğunu göstermektedir⁶³.

Tip 2 (Lüdorf Tip PII/1-2, Wintermeyer Tip P 4: 1-2, Abadie-Reynal Form 17, Korkut IIA, Özdemir Tip TA II)

Şarap İşliği'nde ele geçen on üç adet tava Tip 2 olarak sınıflandırılmıştır (Kat No: 18-30, Fig. 5-6). Tip 2 tavaları, üzeri düz (Fig. 5: 3-6, 6: 1, 4-7) veya hafif içbükey (Fig. 5: 1-2, 6: 2-3) dışa çıkık bir ağıza, dışbükey gövde ile düz bir kaideye sahiptir. Bazı örneklerde kaide ortadan hafifçe yukarı kalkık yapılmıştır (Fig. 5: 1, 3, 6: 4-5). Kaidenin bu şekilde yapılmasının nedeni, tavada biriken yağın kenarlarda toplanmasını sağlamaya yönelik olabilir. 19 kat. nolu tavanın dışta ağız kenarı hafif yukarı kalkıktır (Fig. 5: 2). 26-30 kat. nolu tavalarda dışta ağız kenarından gövdeye geçiş içbükey keskin bir hatla sağlanmaktadır (Fig. 6: 3-7). Tip 2 tavalara ait herhangi bir sap veya kulbun kazılarda ele geçmemesi, bunların kulpsuz olduğunu düşündürmektedir. Bazı araştırmacılara göre bu tip yatay kulp ve/veya tutamaklara sahiptir⁶⁴. Tip 2 tavaları Tip 1'e göre daha geniş gövdeye sahiptir. Bu tip tavalarda ağız çapları 24-37.6 cm arasında değişmektedir. Killeri kırmızı, kırmızımsı kahverengi ve sarımsı kırmızı tonlarındadır. 19-20, 23, 25, 27-28 kat. nolu tavalarda kırmızı ve kırmızımsı kahverengi tonlarında astarlı iken diğerlerinde (Kat No: 18, 21-22, 24, 26, 29-30) astar yoktur. Sık ve seyrek dokulu, gözeneksiz ve az gözenekli özelliğe sahip killerde çok yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, yoğun miktarda orta, küçük ve çok küçük boyutta kireç ve taşçık, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, taşçık, siyah ve kırmızı ince kum tanecikleri ve şamot⁶⁵ ile çok az miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, gümüş mika, kuvars, altın mika ve kireç katkısı yer almaktadır.

Andriake Tip 2 tavalarda yakın benzerlerine Ephesos⁶⁶, Phokaia⁶⁷, Demetrias⁶⁸, Knossos⁶⁹, Argos⁷⁰, Patara⁷¹, Menderes Magnesiası⁷², Limyra⁷³,

⁶¹ Özyiğit, 1991: 137 vd.; Hayes, 2000: 292; Fırat, 2014: 22 vd.

⁶² Özbütev, 1994: 29; Fırat, 2011: 94-95; Fırat, 2014: 24.

⁶³ Myra'da ele geçen Batı Anadolu merkezlerinde üretilmiş diğer seramikler için ayrıca bkz. *Pergamon-Çandarlı Sigillatları*: Özdilek, 2017: 260 vd.; *Tralleis Üretimi DSB Seramikleri*: Özdilek, 2018b: 635 vd.

⁶⁴ Korkut, 2007a: 435.

⁶⁵ Seramik kırığı veya tozu.

⁶⁶ Gassner, 1997: Taf. 59: 748-749.

⁶⁷ Özbütev, 1994: Lev. 28, 30: 122, 129.

⁶⁸ Eiwanger, 1981: Taf. 53-54, 56: III.394, 396, 415, IIIa.99-100.

⁶⁹ Hayes, 1983: 127, 139, Fig. 9, 18: 105-106, 108, 230.

⁷⁰ Abadie-Reynal, 2007: Pl. 58: 370.1.

⁷¹ Korkut, 2007a: 446, Res. 1/II.A: 15; Özdemir, 2009: Lev. 23: 222-223; Şen, 2017: Pl. 81: 688.

⁷² Vapur, 2009: Çiz. 46: 341.

⁷³ Marksteiner – Lemaitre vd., 2007: 209, Pl. 3: 7; Waksman – Lemaitre, 2010: 788, Fig. 5: LYC66; Arqué – Lemaitre vd., 2012: 147, Fig. 4: 8; Lemaitre – Waksman vd., 2013: 206, Fig. 15: LYC66.

Yunanistan⁷⁴ ve Didyma'da⁷⁵ rastlanmaktadır⁷⁶. Genel olarak MS 1. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl ortalarına tarihlenen bu tip tavaların 4-5. yüzyıla kadar da kullanıldığı belirtilmektedir⁷⁷. Analogik karşılaştırmalara göre, Tip 2 tavaları için, MS 1. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl ortaları tarihi önerilmektedir.

Değerlendirme

Antik Çağ'da mutfakların önemli araç gereçlerinden olan tavalar, kullanım amaçlarına göre birçok farklı isimle (*τάγηνον* (*tagenon*), *σεισων*, *sartago*, *sartagoris*, *sartagines*, *frixorium*, *frixorii*, *patina-patinae*, *patella-patellae*, *fretelae*, *bridum*) anılmıştır. Klasik Dönem'den⁷⁸ itibaren kendine özgü formu olan tavalar, yemek pişirme, kızartma ve sos yapımında uzun yıllar boyunca kullanılmışlardır.

Likya Bölgesi'nin önemli ticaret limanlarından biri olan Andriake'deki Şarap İşlikleri ile Sinagog'ta yapılan kazılarda ele geçen bir grup Roma Dönemi tavası bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Farklı form özelliklerine sahip otuz adet tava parçası, ağız profillerine göre, Tip 1 ve Tip 2 olarak iki ayrı grupta incelenmiştir (Fig. 3-6). Tip 1 tavalardan on yedi örnek bulunmaktadır (Kat. No: 1-17, Fig. 3-4). MS 1-3. yüzyıl arasına tarihlenen ve Tip 1 olarak gruplanan tavaların kil özellikleri Phokaia örnekleriyle yakın benzerlik gösterir; dolayısıyla bu tipin Phokaia menşeli olduğu düşünülmektedir. Tip 2 tavalara ait on üç örnek bulunmaktadır (Kat. No: 18-30, Fig. 5-6). MS 1. yüzyıl sonları ile 3. yüzyıl ortalarına tarihlenen bu tipin nerede üretildiği şuan için belirsiz olsa da, ihtiyaç nispetinde birçok kentte yerel olarak üretilmiş olmalıdır.

Andriake limanında Phokaia/Foça tavalarının ele geçmesi, ana kent Myra'nın özellikle MS 1-3. yüzyıllar arasında, Phokaia özelinde, Batı Anadolu seramik üretim merkezleriyle ticari ilişki içerisinde olduğunu göstermektedir. Myra, Roma İmparatorluk Dönemi'nde limanı aracılığıyla Batı Anadolu Bölgesi'ndeki farklı merkezlerden seramik ithal etmiştir⁷⁹.

⁷⁴ Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1435, 1437.

⁷⁵ Wintermeyer, 1984: 258, Abb. 9: 5; Wintermeyer, 2004: Abb. 293: 382.

⁷⁶ Ayrıca bkz. Lüdorf, 2006: Taf. 4: P53-54.

⁷⁷ Özdemir, 2009: 57-58; Şen, 2017: 199-200, 515, No 688

⁷⁸ Fırat, 2014: 23.

⁷⁹ Bu durum Myra'da bulunan Batı Anadolu menşeli diğer seramiklerden de anlaşılır. Seramikler için bkz. *Pergamon-Çandarlı Sigillatları*: Özdelek, 2017: 260 vd.; *Tralleis Üretimi DSB Seramikleri*: Özdelek, 2018b: 635 vd.

Kaynakça

- ABADIE-REYNAL, C., 2007. *La Céramique d'Argos (fin du IIe siècle avant J.-C. – fin du IVe siècle après J.-C.)*, Études Péloponnésiennes XIII, Athènes.
- AKDERİN, F., 2012. *Latince Sözlük*, Say Yayınları, İstanbul.
- AKYÜREK, T. E., 2014. “Andriake. Geç Antik Çağ'da Myra'nın Limanı”. *Toplumsal Tarih*, 246, ss. 52-57.
- AMICONE, S. – FENN, N. – HEINZE, L. – SCHNEIDER, G., 2014. “Cooking pottery in Priene Import and local/regional production from late Classical to late Hellenistic times”, *Frankfurter elektronische Rundschau zur Altertumskunde*, 25, ss. 1-27.
- ALLIATA, E., 1990. “Ceramica Bizantina e Omayyade di 'Uyun Musa”, *Liber Annuus*, 40, ss. 247-261.
- ALKAN, M., 2013. *Klasik Çağ'dan Erken Bizans'a Myra Kenti ve Teritoryumu*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.
- ARQUÉ, M.-C. – LEMAITRE, S. – WAKSMAN, S. Y., 2012. “Les céramiques de cuisson en Lycie romaine: essai de définition des faciés morphologiques et d'approvisionnement en Méditerranée orientale”, *Les céramiques communes dans leur contexte régional. Faciés de consommation et mode d'approvisionnement: Travaux de la Maison de l'Orient et de la Méditerranée 60*, Ed.: C. B. Vallet, Lyon, ss. 141-153.
- AYGÜN, Ç. A., 2018. *Myra'nın Limanı Andriake'nin Yerleşim Planı*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.
- BATS, M., 1988. *Vaisselle et Alimentation a Olbia de Provence (v. 350-v. 50 av. J.-C.)*. Modèles culturels et catégories céramiques, Paris.
- BERLIN, A. – SLANE, K. W., 1997. *Tel Anafa II, i. The Hellenistic and Roman Pottery*, Ann Arbor.
- BULUT, S. – ŞENGÜL, M., 2014. “2009-2012 Yılları Andriake Kazı Sikkeleri ve Yerleşim Tarihine Katkıları”, *Birinci Uluslararası Anadolu Para Tarihi ve Numismatik Kongresi – Bildiriler*, Ed.: K. Dörtlük – O. Tekin – R. Boyraz Seyhan, Antalya, ss. 79-110.
- CRAWFORD, J. S., 1990. *The Byzantine Shops at Sardis*, London.
- ÇEVİK, N., 2010a. “Myra ve Limanı Andriake. Kazılar Başlarken Ön-Düşünceler”, *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, 134, ss. 53-82.
- ÇEVİK, N., 2010b. “Myra ve Andriake Kazıları'nda İlk Yıl: 2009/ The First Season of Excavations in Myra and Andriake: 2009”, *ANMED*, 8, ss. 55-60.
- ÇEVİK, N., 2016. “Mür Soluyan Kent: Myra”, *Lukka'dan Likya'ya. Sarpedon ve Aziz Nikolaos'un Ülkesi*, Ed.: H. İşkan – E. Dünder, İstanbul, ss. 224-237.

- ÇEVİK, N. – BULUT, S., 2010. “İkinci Kazı Sezonunda Myra ve Limanı Andriake”, *Arkeolojisinden Doğasına Myra/Demre ve Çevresi*, Ed.: N. Çevik, Antalya, ss. 25-118.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S., 2011. “Myra ve Andriake Kazıları 2010/ Excavations at Myra and Andriake in 2010”, *ANMED*, 9, ss. 59-70.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S., 2014. “Andriake Doğu Hamamı: Bölgenin Hamam Mimarlığına Işık Tutan Yeni Bir Örnek”, *Adalya*, 17, ss. 221-263.
- ÇEVİK, N. – ESHEL, H., 2010. “A Byzantine Synagogue in Andriake in Southern Turkey”, *Qadmoniot*, 43, ss. 41-43.
- ÇEVİK, N. – ÇÖMEZOĞLU, Ö. – ÖZTÜRK, H. S. – TÜRKOĞLU, İ., 2010a. “A Unique Discovery in Lycia: The Ancient Synagogue at Andriake, Port of Myra”, *Adalya*, 13, ss. 335-366.
- ÇEVİK, N. – ÇÖMEZOĞLU, Ö. – ÖZTÜRK, H. S. – TÜRKOĞLU, İ., 2010b. “Andriake Sinagogu ve Bölgede Yahudi Varlığı”, *Arkeolojisinden Doğasına Myra/Demre ve Çevresi*, Ed.: N. Çevik, Antalya, ss. 169-180.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – TIBIKOĞLU, O. – ÖZDİLEK, B. – AYGÜN, Ç. A., 2011. “Myra ve Andriake Kazılarında İlk Yıl: 2009”, *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 32 / 1, ss. 403-420.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AKYÜREK, E. 2012. “Myra-Andriake Kazıları ve Araştırmaları 2011/ Excavations and Surveys at Myra-Andriake in 2011”, *ANMED*, 10, ss. 65-72.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AKYÜREK, E., 2013. “Myra ve Andriake Kazıları 2012/ Excavations at Myra and Andriake 2012”, *ANMED*, 11, ss. 90-96.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AYGÜN, Ç. A., 2014. “Myra'nın Limanı Andriake”, *Hafen und Hafenstadte im östlichen Mittelmeerraum von der Antike bis in byzantinische Zeit. Neue Entdeckungen und aktüelle Forschungsansätze (BYZAS 19 / 1)*, Ed.: S. Ladstätter – F. Pirson – T. Schmidts, İstanbul, ss. 225-244.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AYGÜN, Ç. A. – ÇÖMEZOĞLU UZBEK, Ö., 2017. “2016 Yılı Myra ve Andriake Kazıları/ Myra and Andriake Excavations of 2016”, *ANMED*, 15, ss. 67-75.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AYGÜN, Ç. A. – ÇÖMEZOĞLU UZBEK, Ö. – TİRYAKİ TÜRKMEÑOĞLU, H. A. – PİMOUGUET-PÉDARROS, I., 2018a. “Myra-Andriake 2017”, *ANMED*, 16, ss. 75-81.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AYGÜN, Ç. A. – ÇÖMEZOĞLU UZBEK, Ö., 2018b. “Myra-Andriake 2016”, *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 39 / 2, ss. 189-204.
- ÇEVİK, N. – BULUT, S. – AKYÜREK, E. – AYGÜN, A. – ÇÖMEZOĞLU, Ö., 2019. “Myra & Andriake 2018”, *ANMED*, 17, ss. 47-54.
- DES COURTILS, J. – LAROCHE, D., 2004. “Xanthos et le Letoon: Rapport Sur la Campagne de 2003”, *Anatolia Antiqua*, 12, ss. 309-340.
- DI GIOVANNI, V., 2007. “Ceramica romana e tardo antica di Kyme.

Osservazioni preliminari sui materiali dagli scavi dell'Università di Napoli 'Federico II', *Estratto da Kyme e l'Eolide da Augusto a Costantino: Atti dell'Incontro Internazionale di studio*, Ed.: L. A. Scatozza Höricht, Napoli, ss. 141-173.

DUGGAN, T. M. P. – AYGÜN, Ç. A., 2010. "Myra'nın Ortaçağ ve Sonrasındaki Limanı Taşdibi-Stamira", *Arkeolojisinden Doğasına Myra/Demre ve Çevresi*, Ed.: N. Çevik, Antalya, ss. 161-168.

EIWANGER, J., 1981. *Demetrias IV. Keramik und Kleinfunde aus der Damokratia-Basilika in Demetrias*, Bonn.

FIRAT, N., 1999. *Perge Konut Alanı Keramiği*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.

FIRAT, M., 2011. *Phokaia Geç Roma Dönemi Mutfak Kapları*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

FIRAT, M., 2014. "Phokaia'da Seramik Çöplüğü ve Atölye Alanlarında Bulunan Roma Dönemi Seramikleri: Tava Formu", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 / 10, ss. 21-36.

FIRINCI, S., 2010. *Rhodiapolis Seramikleri Roma Dönemi Pişirme Kapları "2006-2009 Buluntuları"*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.

FOSS, C., 1994. "The Lycian Coast in the Byzantine Age", *Dumbarton Oaks Papers*, 48, ss. 1-52.

GASPERETTI, G., 2003. "Osservazioni preliminari sulla ceramica romana di Iasos di Caria. Maretiali dal quartiere a sud del teatro", *Les Ceramiques en Anatolie aux epoques Hellenistique et Romaine, Actes de la Table Ronde d'Istanbul, 22-24 mai 1996 (Varia Anatolica 15)*, Ed.: C. Abadie-Reynal, Paris, ss. 141-163.

GASSNER, V., 1997. *Das Südtor der Tetragonos-Agora. Keramik und Kleinfunde*, Wien.

GENNARO, A. – MARGHERITA, P. di S., 2013. "Epi ton tejanon: Frying Pans from Garrison's Camp", *SOMA 2012. Identity and Connectivity: Proceedings of the 16th Symposium on Mediterranean Archaeology, Florence, Italy, 1-3 March 2012 (I)*, Ed.: L. Bombardieri – A. D'Agostino – G. Guarducci – V. Orsi – S. Valentini, Oxford, ss. 295-302.

GUZ-ZILBERSTEIN, B., 1995. "The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods", *Excavations at Dor, Final Report: Vol. 1B – Areas A and C: The Finds (Qedem Reports 2)*, Ed.: E. Stern, Jerusalem, ss. 289-433.

GÜNGÖR, E., 2005. *Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Seramiği*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

HARCUM, C. G., 1921. "Roman Cooking Utensils in the Royal Ontario Museum of Archaeology", *American Journal of Archaeology*, 25 / 1, ss. 37-54.

- HAYES, J. W., 1983. "The Villa Dionysos Excavations, Knossos: The Pottery", *The Annual of the British School at Athens*, 78, ss. 97-169.
- HAYES, J. W., 2000. "From Rome to Beirut and Beyond: Asia Minor and Eastern Mediterranean Trade Connections", *Rei Cretariae Romanae Favtorum Acta*, 36, ss. 285-297.
- HAYES, J. W., 2009. *Castelporziano. Excavations at the Imperial Vicus 1985-7 and 1996-8 Trenches S and SA: pottery finds and lamps*, London.
- HILGERS, W. 1969. *Lateinische Gefässnamen. Bezeichnungen, Funktion und Form römischer Gefäße nach den antiken Schriftquellen*, Düsseldorf.
- HUDSON, N. 2008. "Three centuries of Late Roman pottery", *Journal of Roman Archaeology*, 70, ss. 319-345.
- ISTENIČ, J. – SCHNEIDER, G., 2000. "Aegean Cooking Ware in the Eastern Adriatic", *Rei Cretariae Romanae Favtorum Acta*, 36, ss. 341-348.
- JONES, F. F., 1950. "VI. The Pottery", *Excavations at Gözlü Kule, Tarsus*, Ed.: H. Goldman, Princeton, ss. 149-296.
- KORKUT, T., 2007a. "Roma Dönemi Patarası Yemek Pişirme Kapları: Tavalar", *Seres 2007-IV. Uluslararası Katılımlı Seramik, Cam, Emaye, Sır ve Boya Semineri, 26-28 Kasım 2007 Bildiriler Kitabı*, Ed.: B. Karasu – N. Ay – Z. Çobanlı – F. S. Alanyalı – R. Yamaçlı, Eskişehir, ss. 431-449.
- KORKUT, T., 2007b. "Die Kaiserzeitlichen Gebrauchskeramik aus Patara", *Céramiques Antiques en Lycie (VIIe S.A.C. – VIIe S.P.C.) Les Produits et Les Marchés. Actes de la table-ronde de Poitiers (21-22 mars 2003)*, Ed.: S. Lemaitre, Paris, ss. 191-224.
- KORKUT, T. – ERCAN, B., 2008. "Roman Meals and Cooking Ware in Lycia: An Experimental Practice in Archaeology", *Akdeniz-Sanat Dergisi*, 1, ss. 95-105.
- LEMAITRE, S. – WAKSMAN, S. Y. – ARQUÉ, M.-C. – PELLEGRINO, E. – ROCHERON, C. – YENER-MARKSTEINER, B., 2013. "Identité régionale et spécificités locales en Lycie antique: l'apport des céramiques culinaires", *Euploia. La Lycie et la Carie Antiques. Dynamiques des territoires, échanges et identités*, Ed.: P. Brun – L. Cavalier – K. Konuk – F. Prost, Bordeaux, ss. 189-212.
- LÜDORF, G., 2006. *Römische und frühbyzantinische Gebrauchskeramik im westlichen Kleinasien. Typologie und Chronologie (Internationale Archaologie 96)*, Leidorf.
- MALAMIDOU, V., 2005. *Roman Pottery Context: Fine and Coarse wares from five sites in North-eastern Greece*, Oxford.
- MARKSTEINER, T., 2006. "Andriake Yüzey Araştırması 2005 Yılı Çalışmaları", *ANMED*, 4, ss. 41-46.
- MARKSTEINER, T., 2007. "Andriake Yüzey Araştırması 2006", *ANMED*, 5, ss. 98-101.

- MARKSTEINER, T. – LEMAITRE, S. – MARKSTEINER, B., 2007. “Die Grabungen am Südtor von Limyra. Die Grabungen der Jahre 1982-1986 am Südtor von Limyra”, *Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien*, 76, ss. 171-237.
- MATTHEWS, K. D., 1969. “Scutella, Patella, Patera, Patina A Study of Roman Dinnerware”, *Expedition*, 11.4, ss. 30-42.
- MERİÇ, R., 2002. *Späthellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos*, Wien.
- ÖZBÜTEV, G., 1994. *M.S. 3. Yüzyıl Phokaia Kaba Mutfak Keramiği*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- ÖZDEMİR, B. Ş., 2009. *Patara Roma Dönemi Günlük Kullanım Seramikleri*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- ÖZDİLEK, B., 2015. “Andriake Sinagogu’ndan Seçilmiş Örneklerle Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiklerine Genel Bir Bakış”, *Cedrus*, III, ss. 89-117.
- ÖZDİLEK, B., 2016. “2009-2012 Andriake Kazılarında Ele Geçen Unguentarium, Şişe, Lykion ve Mortar Örnekleri”, *Olba*, 24, ss. 217-265.
- ÖZDİLEK, B., 2017. “Andriake Limanından Ele Geçen Doğu Sigillata C Grubu Pergamon-Çandarlı Sigillataları”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 / 40, ss. 260-276.
- ÖZDİLEK, B., 2018a. “Andriake Limanından Ele Geçen DSD Grubu / Kıbrıs Sigillataları Işığında Lykia’nın Doğu Akdeniz ile Deniz Ticareti”, *Phaselis*, IV, ss. 57-77.
- ÖZDİLEK, B., 2018b. “Andriake Limanı’ndan Tralleis Üretimi Doğu Sigillata B Grubu Seramikleri”, *Arkeoloji, Tarih ve Epigrafi’nin Arasında: Prof. Dr. Vedat Çelgin’in 68. Doğum Günü Onuruna Makaleler*, Ed.: M. Arslan – F. Baz, İstanbul, ss. 635-658.
- ÖZTÜRK, N. – ÇEKİLMEZ, M., 2016. “2015 Myra-Andriake Liman Yerleşimi A Kilisesi Kazı Çalışmaları”, *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 36, 27-46.
- ÖZYİĞİT, Ö., 1991. “1989 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, *Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1 / 12, ss. 127-154.
- ÖZ, C., 2020. *Myra ve Andriake Geç Roma Dönemi Seramikleri*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.
- ÖZ, C., 2021a. “Andriake’den Roma Dönemi’ne Ait Bir Grup Likya Üretimi Çanak/Leğen”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 52, ss. 242-260.
- ÖZ, C., 2021b. “Andriake Limanı’ndan Koç Başı Saplı Bir Patera/Tagenon”,

- Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 11 / 22, ss. 157-168.
- ÖZ, C., 2021c. "Andriake'de Ele Geçen Roma Dönemi Mortarları", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 46, ss. 295-314.
- PELLEGRINO, E., 2007. "Les céramiques communes de Beyrouth (secteur bey 002) au début de L'époque Romaine", *Syria*, 84, ss. 147-172.
- REYNOLDS, P. – HERNANDEZ, D. R. – ÇONDİ, D., 2008. "Excavations in the Roman Forum of *Buthrotum* (Butrint): First to Thrid Century Pottery Assemblages and Trade", *Rei Cretariae Romanae Acta*, 40, ss. 71-88.
- RILEY, J. A., 1979. "Coarse Pottery", *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice) 2*, Ed.: J. A. Lloyd, Tripoli, ss. 91-467.
- ROBINSON, H. S., 1959. *Pottery of the Roman Period: Chronology. The Athenian Agora 5*, Princeton.
- ROTROFF, S. I., 2006. *Hellenistic Pottery: The Plain Wares. The Athenian Agora 33*, Princeton.
- SPARKES, B. A., 1962. "The Greek Kitchen", *The Journal of Hellenic Studies*, 82, ss. 121-137.
- ŞEN, D., 2017. *La Ceramique Protobyzantine de Lycie: Étude du Mobilier des "Bains portuaires" (Hürmalık Hamamı) de Patara*, Université Paris 1-Panthéon Sorbonne École Doctorale D'Archeologie, Unpublished Doctoral Dissertation, Paris.
- TAKMER, B., 2006. *Lex Portorii Provinciae Lyciae: Lykia Eyaleti Gümrük Yasası*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Antalya.
- TEKKÖK-BİÇKEN, B., 1996. *The Hellenistic and Roman Pottery from Troia: the Second Century B.C. to the Sixth Century A.D.*, University of Missouri the Faculty of the Graduate School, Unpublished Doctoral Dissertation, Columbia.
- VAPUR, Ö., 2009. *Menderes Magnesiası Hypokaustlu Yapı Yerel Üretim Seramikleri*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- WAKSMAN, S. Y. – LEMAITRE, S., 2010. "Céramiques Culinaires de Lycie (Turquie) aux Époques Romaine et Proto-Byzantine: Approches Archéologiques et Archéométriques", *LRCW3. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean (II)*, Ed.: S. Menchelli – S. Santoro – M. Pasquinucci – G. Guiducci, Oxford, ss. 781-790.
- WALDNER, A., 2017. "Keramik-und Glasfunde", *Das Theater von Ephesos. Archäologische Befunde, Funde und Chronologie*, Ed.: F. Krinzingler – P. Ruggendorfer, Austrian.
- WIECH, M., 2017. "Searching for the Kitchen in the Early Roman Phase of the 'Helenistic' House at Nea Paphos (Cyprus)", *Études et Travaux*, 30, ss. 439-457.

- WILLIAMS, C., 1989. *Anemurium. The Roman and Early Byzantine Pottery*, Toronto.
- WINTERMEYER, U., 1984. "Didyma, Demerkungen zur Typologie und Chronologie der hellenistisch-kaiserzeitlichen Gebrauchskeramik", *Istanbuler Mitteilungen*, 34, ss. 241-248.
- WINTERMEYER, U., 2004. *Die hellenistische und frühkaiserzeitliche Gebrauchskeramik. Auf Grundlage der stratifizierten Fundkeramik aus dem Bereich der Heiligen Strasse*, Mainz.
- YENER-MARKSTEINER, B., 2009. Andriake Yüzey Araştırması 2008, *ANMED*, 7, ss. 105-107.
- YENER-MARKSTEINER, B., 2013. "Vorläufige Ergebnisse der Untersuchungen der Keramikfunde des Andriake-Surveys", *Euploia. La Lycie et la Carie Antiques. Actes du colloque de Bordeaux 5, 6, 7 novembre 2009*, Ed.: P. Brun – L. Cavalier – K. Konuk – F. Prost, Bordeaux, ss. 225-232.

Katalog

Katalogda kullanılan kısaltmalar:
Kat. No: Katalog Numarası, Fig. No: Figür Numarası, A. Ç.: Ağız Çapı, K. Ç.: Kaide Çapı, Kor. Y.: Korunan Yükseklik, Kor. Uz.: Korunan Uzunluk. Kil ve astar renginin belirlenmesinde Munsell Soil Color Chart (2015) renk kataloğu kullanılmıştır.

Kat. No/ Fig. No: 1/ 3:1**Tip:** Tip 1**Buluntu Yeri/ Seviye:** Şarap İşliği H Alanı, -265/-275 cm (Akıntı)**Ölçüler:** A.Ç.: 30.6 cm, Kor. Y.: 4.7 cm**Kil:** 2.5 YR 5/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda küçük boyutta taşçık ve kireç, az miktarda orta boyutta taşçık, çok az miktarda küçük boyutta gümüş katkılı kil. **Astar:** Yok.**Tanım:** Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.**Karşılaştırma:** Istenič – Schneider, 2000: 345, Fig. 5: 4; Gasperetti, 2003: Pl. XCVII: 56; Güngör, 2005:

Lev. 69: 373; Lüdorf, 2006: Taf. 2: P14; Hayes, 2009: 11, 25, Fig. 6, 19: 123, 140.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl**Kat. No/ Fig. No:** 2/ 3:2**Tip:** Tip 1**Buluntu Yeri/ Seviye:** Şarap İşliği T9 Alanı, -295/-310 cm (Akıntı)**Ölçüler:** A.Ç.: 25 cm, K.Ç.: 16.7 cm, Kor. Y.: 4.9 cm**Kil:** 10 R 4/4 (soluk kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda orta boyutta taşçık, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.**Tanım:** Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.**Karşılaştırma:** Riley, 1979: Fig. 101: 474; Wintermeyer, 1984: 258, Abb. 9: 7; Özbütev, 1994: Lev. 19: 79; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123.**Tarih:** MS 1-3. yüzyıl**Kat. No/ Fig. No:** 3/ 3:3**Tip:** Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği T9 Alanı, -295/-310 cm (Akıntı)

Ölçüler: A.Ç.: 24.7 cm, K.Ç.: 17.7 cm, Kor. Y.: 4.8 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda orta boyutta taşçık, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 55: III.427; Hayes, 1983: 139, Fig. 18: 228; Hayes, 2000: 292, Fig. 18: 4; Gasperetti, 2003: Pl. XCVII: 56; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2; Korkut, 2007a: 445, Res. 1/I.B: 2; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 4/ 3:4

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -335/-350 cm

Ölçüler: A.Ç.: 13.3 cm, Kor. Y.: 7.2 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, az miktarda küçük boyutta kireç, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika, çok az miktarda büyük boyutta kireç katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 1983: 139, Fig. 18: 228; Özbütev, 1994: Lev. 22: 92; Gasperetti, 2003: Pl. XCVII: 56; Lüdorf, 2006: Taf. 2: P21; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 4.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 5/ 3:5

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -360/-375 cm

Ölçüler: A.Ç.: 26.4 cm, Kor. Y.: 3.8 cm

Kil: 7.5 YR 5/4 (kahverengi), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, çok az miktarda küçük boyutta kuvars ve taşçık katkılı kil.

Astar: 7.5 YR 5/3 (kahverengi).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap parçası.

Karşılaştırma: Tekkök-Biçken, 1996: 276, Fig. 90: F43; Gasperetti, 2003: Pl. XCVII: 56; Wintermeyer, 2004: Abb. 702; Korkut, 2007a: 445, Res. 1/I.A: 3; Reynolds – Hernandez vd., 2008: 78, Fig. 7: 18; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Wiech, 2017: 457, Nr. 14.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 6/ 3:6

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği C Alanı, -240/-260 cm (Akıntı)

Ölçüler: A.Ç.: 26 cm, Kor. Y.: 4.3 cm

Kil: 2.5 YR 5/6 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, az miktarda orta boyutta kuvars, çok az miktarda küçük boyutta altın mika katkılı kil.

Astar: Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 1983: 139, Fig. 18: 228; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 17.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 7/ 3:7

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Sinagog 1 Nolu Açma, -180/-240 cm

Ölçüler: A.Ç.: 23 cm, Kor. Y.: 7.5 cm

Kil: 2.5 YR 6/6 (açık kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük ve orta boyutta kireç, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil.

Astar: Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 1983: 127, Fig. 9: 99; Meriç, 2002: Taf. 55, K657; Wintermeyer, 2004: Abb. 702; Lüdorf, 2006: Taf. 2: P14; Hayes, 2009: 11, 30, Fig. 6, 22: 123, 181; Fırat, 2014: 35, Lev. 1: 2.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 8/ 4:1

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -260/-295 cm

Ölçüler: A.Ç.: 14.8 cm, Kor. Y.: 6 cm

Kil: 2.5 YR 5/6 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, az miktarda küçük boyutta kireç ve gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Malamidou, 2005: 207, Fig. 93: 1405; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 9/ 4:2

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği D Alanı, -220/-250 cm

Ölçüler: A.Ç.: 27 cm, K.Ç.: 9.7 cm, Kor. Y.: 4.3 cm

Kil: 5 YR 4/6 (sarımsı kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, az miktarda orta ve küçük boyutta taşçık ve kuvars katkılı kil.

Astar: Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Özbütev, 1994: Lev. 18: 72; Lüdorf, 2006: Taf. 2: P23; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2; Özdemir, 2009: Lev. 22: 212; Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 4; Amicone – Fenn vd., 2014: 20, Fig. 3: 3; Şen, 2017: Pl. 79: 673;

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 10/ 4:3

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği T9 Alanı, -295/-310 cm (Akıntı)

Ölçüler: A.Ç.: 12.9 cm, K.Ç.: 9.1 cm, Kor. Y.: 4.9 cm

Kil: 2.5 YR 4/6 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Özbütev, 1994: Lev. 18: 72; Malamidou, 2005: 207, Fig. 93: 1408; Lüdorf, 2006: Taf. 2: P22; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2; Di Giovanni, 2007: 156, Tav. 6: 31; Özdemir, 2009: Lev. 22: 212; Amicone – Fenn vd., 2014: 20, Fig. 3: 3.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 11/ 4:4

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -260/-295 cm

Ölçüler: A.Ç.: 23 cm (iç), Kor. Y.: 5.3 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda küçük, orta ve büyük boyutta kireç, çok az miktarda orta boyutta kuvars, az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Lüdorf, 2006: Taf. 2: P23; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 55: 359.2; Fırat, 2014: 35, Lev. 1: 6.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 12/ 4:5

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Sinagog 2 Nolu Açma, -285/-300 cm

Ölçüler: A.Ç.: 18 cm, K.Ç.: 13.3 cm, Kor. Y.: 4.5 cm

Kil: 7.5 YR 8/4 (pembe), sık dokulu, gözeneksiz, az miktarda küçük boyutta kireç, çok az miktarda küçük boyutta taşçık katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap-kaide parçası.

Karşılaştırma: Riley, 1979: Fig. 101: 475; Malamidou, 2005: 207, Fig. 93: 1405; Fırat, 2014: 36, Lev. 2: 1.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 13/ 4:6

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği D Alanı, -225/-240 cm

Ölçüler: Kor. Uz.: 5.6 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, çok yoğun miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, çok az miktarda orta boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava sap parçası.

Karşılaştırma: Jones, 1950: Pl. 163: A; Özbütev, 1994: Lev. 24: 100; Guz-Zilberstein, 1995: 415, Fig. 6.58: 7; Korkut, 2007a: 445, Res. 1/IA: 5; Korkut, 2007b: 212, Nr. 35; Pellegrino, 2007: 170, Fig. 15: 5; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Fırat, 2010: Lev. 30: 127;

Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 3-4; Fırat, 2011: Lev. 55: 203; Fırat, 2014: 36, Lev. 4; Waldner, 2017: Taf. 322: K 209.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Lev. No: 14/ 4:7

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -335/-350 cm (Dolgu)

Ölçüler: Kor. Uz.: 4.8 cm

Kil: 5 YR 4/4 (kırmızımsı kahverengi), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda çok küçük boyutta kireç, yoğun miktarda orta boyutta taşçık, az miktarda küçük boyutta gümüş mika ve taşçık, çok az miktarda orta boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava sap parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Fırat, 2010: Lev. 30: 127; Fırat, 2014: 36, Lev. 4.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 15/ 4:8

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Sinagog 1 Nolu Açma, -260 cm

Ölçüler: A.Ç.: ? cm, Kor. Y.: 7.5 cm

Kil: 10 R 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta taşçık ve kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, çok az miktarda küçük boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-sap parçası.

Karşılaştırma: Robinson, 1959: Pl. 7, 72, G113-115; des Courtils – Laroche, 2004: 332, Fig. 26: 3; Lüdorf, 2006: Taf. 1: P3; Özdemir, 2009: Lev. 21: 210;

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 16/ 4:9

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği, -265/-280 cm (Dolgu)

Ölçüler: Kor. Uz.: 5.4 cm

Kil: 10 R 5/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta taşçık ve gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava sap parçası.

Karşılaştırma: Jones, 1950: Pl. 163: A; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Fırıncı, 2010: Lev. 30: 127; Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 3-4; Fırat, 2014: 36, Lev. 4.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 17/ 4:10

Tip: Tip 1

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği, -240/-260 cm (Dolgu)

Ölçüler: Kor. Uz.: 6.9 cm

Kil: 10 R 5/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta taşçık ve gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava sap parçası.

Karşılaştırma: Jones, 1950: Pl. 163: A; Crawford, 1990: Fig. 58; Özbütev, 1994: Lev. 24: 107; Hayes, 2009: 11, Fig. 6: 123; Fırıncı, 2010: Lev. 30: 127; Gennaro – Margherita, 2013: 301, Fig. 3-4; Fırat, 2014: 36, Lev. 4.

Tarih: MS 1-3. yüzyıl

Kat. No/ Fig. No: 18/ 5:1

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği B Alanı, -220/-245 cm (Akıntı)

Ölçüler: A.Ç.: 24 cm, K. Ç.: 14.7 cm, Kor. Y.: 4.6 cm

Kil: 5 YR 5/4 (kırmızımsı kahverengi), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, çok az miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, çok az

miktarda küçük boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Gassner, 1997: Taf. 59: 749; Özbütev, 1994: Lev. 30: 129.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 19/ 5:2

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -325/-335 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 24.6 cm, K. Ç.: 15.7 cm, Kor. Y.: 5.2 cm

Kil: 5 YR 4/4 (kırmızımsı kahverengi), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, şamot ve taşçık, çok az miktarda küçük boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** 2.5 YR 4/6 (kırmızı).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 53: III.396; Hayes, 1983: 127, 139, Fig. 9, 18: 106, 230; Gassner, 1997: Taf. 59: 748; Lüdorf, 2006: Taf. 4: P54; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 58: 370.1; Korkut, 2007a: 446, Res. 1/II.A: 15; Özdemir, 2009: Lev. 23: 223; Vapur, 2009: Çiz. 46: 341; Waksman – Lemaitre, 2010: 788, Fig. 5: LYC66; Lemaitre – Waksman vd., 2013: 206, Fig. 15: LYC66.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 20/ 5:3

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -325/-335 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 28 cm, K. Ç.: 18 cm, Kor. Y.: 4.4 cm

Kil: 5 YR 5/6 (sarımsı kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika ve taşçık katkılı kil. **Astar:** 2.5 YR 4/6 (kırmızı).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 56: IIIa.100; Hayes, 1983: 127, Fig. 9: 105; Özbütev, 1994: Lev. 30: 129; Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1435.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 21/ 5:4

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -325/-335 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 29.6 cm, Kor. Y.: 4.9 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, çok yoğun miktarda küçük boyutta kireç, yoğun miktarda küçük boyutta taşçık, az miktarda küçük boyutta gümüş mika, siyah ve kırmızı ince kum tanecikleri katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 1983: 127, Fig. 9: 108; Wintermeyer, 2004: Abb. 293: 382.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 22/ 5:5

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -360/-375 cm

Ölçüler: A.Ç.: 29.2 cm, Kor. Y.: 4.7 cm

Kil: 2.5 YR 4/6 (kırmızı), sık dokulu, az gözenekli, yoğun

miktarda küçük boyutta kireç, çok az miktarda orta boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 53: III.394; Şen, 2017: Pl. 81: 688.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 23/ 5:6

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -260/-295 cm

Ölçüler: A.Ç.: 30 cm, K. Ç.: 10.4 cm, Kor. Y.: 5.1 cm

Kil: 2.5 YR 4/6 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta gümüş mika ve taşçık katkılı kil. **Astar:** İc: 2.5 YR 5/4 (kırmızımsı kahverengi).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Hayes, 1983: 127, Fig. 9: 108; Şen, 2017: Pl. 81: 688.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 24/ 6:1

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -260/-295 cm

Ölçüler: A.Ç.: 27.2 cm, Kor. Y.: 4.6 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, yoğun miktarda küçük boyutta taşçık, az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 54, 56: III.415, IIIa.99.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 25/ 6:2

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği E Alanı, -255/-285 cm

Ölçüler: A.Ç.: 36 cm, Kor. Y.: 6.4 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), sık dokulu, gözeneksiz, yoğun miktarda orta ve küçük boyutta taşçık, yoğun miktarda küçük boyutta kireç katkılı kil. **Astar:** 2.5 YR 4/6 (kırmızı).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 53: III.396; Hayes, 1983: 139, Fig. 18: 230; Özbütev, 1994: Lev. 28: 122; Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1435; Abadie-Reynal, 2007: Pl. 58: 370.1; Özdemir, 2009: Lev. 23: 223; Arqué – Lemaitre vd., 2012: 147, Fig. 4: 8.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 26/ 6:3

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -295/-325 cm

Ölçüler: A.Ç.: 30.8 cm, Kor. Y.: 4.2 cm

Kil: 2.5 YR 4/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, çok yoğun miktarda orta ve küçük boyutta kireç, çok az miktarda orta boyutta kuvars, az miktarda küçük boyutta gümüş mika ve taşçık katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Eiwanger, 1981: Taf. 54: III.416; Hayes, 1983: 127, Fig. 9: 106; Wintermeyer, 1984:

258, Abb. 9: 5; Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1437; Lüdorf, 2006: Taf. 4: P53.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 27/ 6:4

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -325/-335 cm

Ölçüler: A.Ç.: 35.7 cm, K. Ç.: 22.3 cm, Kor. Y.: 7.1 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda çok küçük boyutta gümüş mika, yoğun miktarda küçük boyutta kireç ve taşçık, çok az miktarda orta boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** 2.5 YR 4/6 (kırmızı).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1437.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 28/ 6:5

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru, -325/-335 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 35.7 cm, K. Ç.: 22.3 cm, Kor. Y.: 7.1 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda çok küçük boyutta gümüş mika, yoğun miktarda küçük boyutta kireç ve taşçık, çok az miktarda orta boyutta altın mika katkılı kil. **Astar:** 2.5 YR 4/6 (kırmızı).

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde-kaide parçası.

Karşılaştırma: Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1437.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 29/ 6:6

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -335/-350 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 35.6 cm, Kor. Y.: 5 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda çok küçük boyutta kireç, az miktarda küçük boyutta taşçık ve siyah ince kum tanecikleri, çok az miktarda orta boyutta kuvars katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1437.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

Kat. No/ Fig. No: 30/ 6:7

Tip: Tip 2

Buluntu Yeri/ Seviye: Şarap İşliği Toplama Çukuru (Batı), -335/-350 cm (Dolgu)

Ölçüler: A.Ç.: 37.6 cm, Kor. Y.: 4.3 cm

Kil: 2.5 YR 5/8 (kırmızı), seyrek dokulu, az gözenekli, yoğun miktarda küçük boyutta kireç ve taşçık, çok az miktarda orta boyutta kuvars, çok az miktarda küçük boyutta gümüş mika katkılı kil. **Astar:** Yok.

Tanım: Kırık ve eksik durumda tava ağız-gövde parçası.

Karşılaştırma: Malamidou, 2005: 209, Fig. 95: 1437; Marksteiner – Lemaitre vd., 2007: 209, Pl. 3: 7; Özdemir, 2009: Lev. 23: 222.

Tarih: MS 1. yüzyıl sonları – 3. yüzyıl ortaları

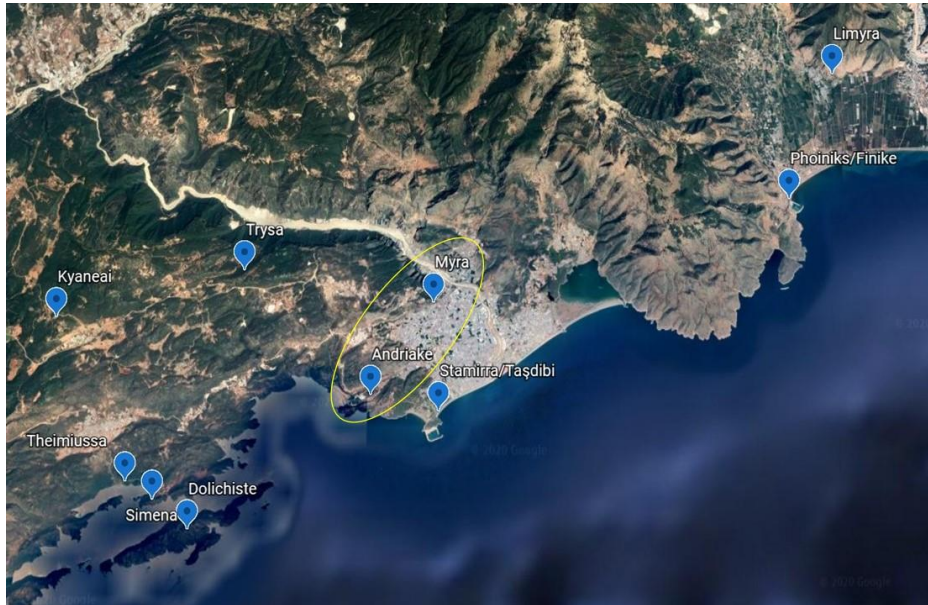

Fig. 1. Andriake'nin Konumu (© google earth'ten oluşturulmuştur)

Fig. 2. Tavaların Ele Geçtiği Alanlar (© Myra-Andriake Kazı Arşivi)

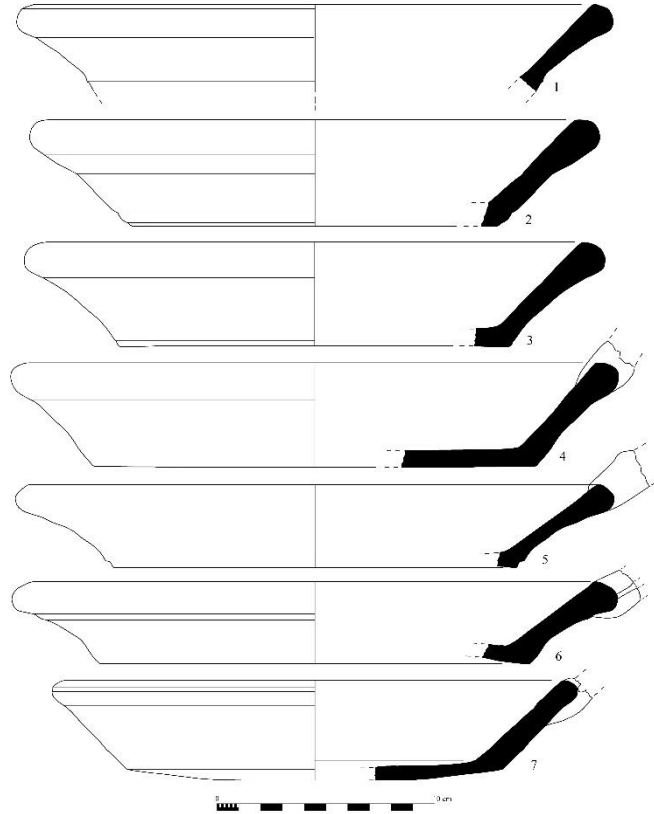

Fig. 3. Tip 1 Tavaları (Kat. No: 1-7)

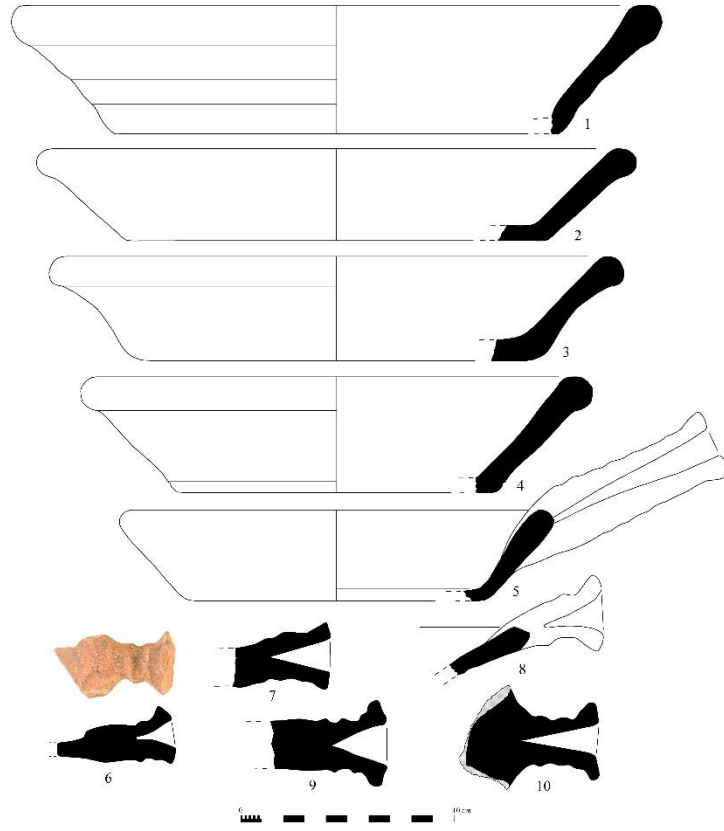

Fig. 4. Tip 1 Tavaları (Kat. No: 8-17)

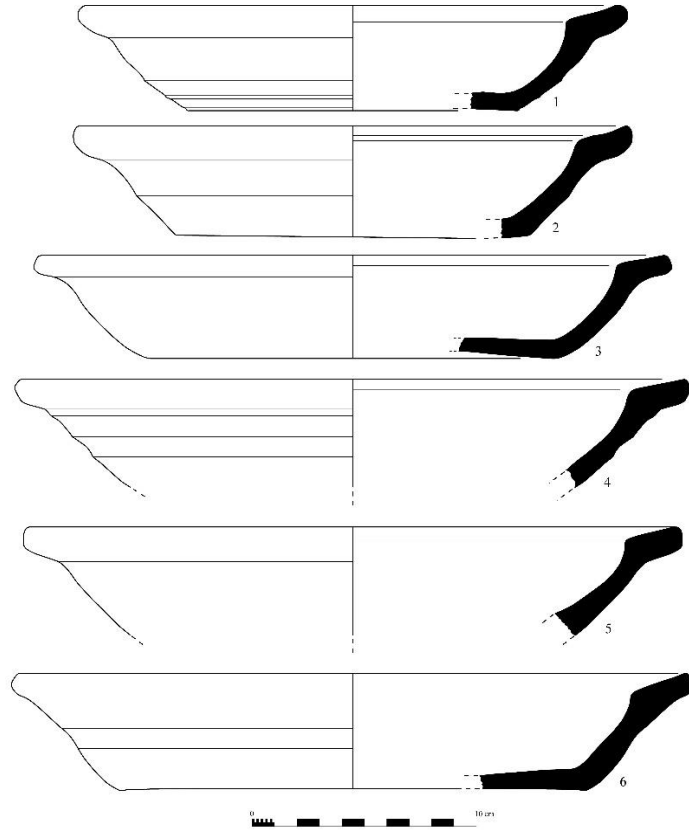

Fig. 5. Tip 2 Tavaları (Kat. No: 18-23)

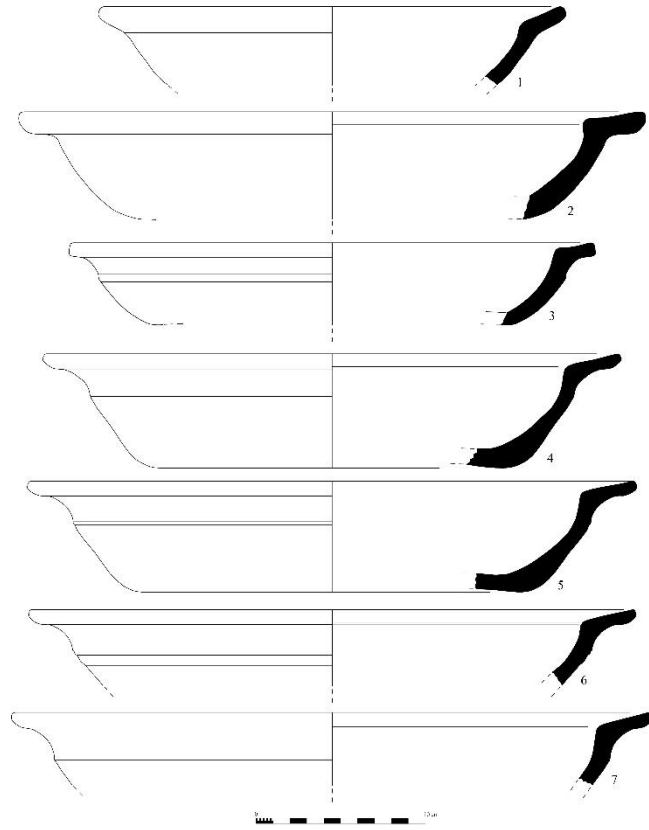

Fig. 6. Tip 2 Tavaları (Kat. No: 24-30)